FLYGBLAD N:r 42. 1938

BETNINGSMEDEL FÖR STRÅSÄD

Översikt uppställd enligt senaste resultat av utförda betningsförsök.

För att allmänheten skall kunna bilda sig en uppfattning om användbarheten av i handeln befintligt betningsmedel har Statens växtskyddsanstalt uppställt denna översikt. Till skillnad från föregående flygblad nr 36 1937, har i denna översikt i varje enskilt fall upptagits endast en dosering, vilken emellertid måste anses vara den lägsta, som med gott resultat kan användas, då utsädet är av normal beskaffenhet d. v. s. icke alltför mycket smittförande. Ofta rekommenderas, speciellt för torrbetningsmedel, lägre doseringar, såsom 100—150 gr pr 100 kg, t. o. m. än lägre. Då det genom prövningar, både här och i utlandet fastställts, att lämpligaste dosering för torrbetningsmedel för vete, råg och korn är 200 gr, för havre 300 gr pr 100 kg, är det av vikt, att dessa doseringar användas för resp. sädesslag för erhållandet av ett gott resultat. Även vid inköp av betat utsäde hos t. ex. utsädesfirmor, bör man förvissa sig om, att vid betningen dessa doseringar verkligen använts.

Vad beträffar våtbetningsmedlen ha i denna översikt endast upptagits koncentrationen 1/8 % för vete, råg och korn samt 1/4 % för havre. För ernående av gott resultat bör betningsvätskan användas endast en gång. S. k. upprepad betning, då vätskan användes flera gånger, kan medföra, att de sista partierna icke bli tillräckligt desinfekterade. I övrigt framgår av översikten hur lång tid utsädet i varje enskilt fall skall behandlas.

Av de olika betningsmetoderna har fuktbetningen i regel icke lämnat samma goda resultat som torr- och våtbetningsmetoderna. Mot t. ex. stinksot och stråsot är skillnaden i effekt kanske icke så stor men framträder desto mera då det gäller strimsjuka och framförallt havreflygsot.

Utöver i handeln befintligt betningsmedel har medtagits speciellt mot havreflygsot *sublimatformalin* och *formalin i kombination med våtbetningsmedel.* I sistnämnda fall kan med fördel användas vilket kvicksilverhaltigt våtbetningsmedel som helst. Det är att märka, att denna senare kombination har visat gynnsammare resultat än sublimatformalin, särskilt då det gäller inverkan på grobarheten. Vid båda metoderna hålles utsädet nedsänkt i 15 min., en tid, som icke bör överskridas.

För bekämpning av *flygsot hos vete och korn* hänvisas i övrigt till flygblad nr 35 1937.

Vid all betning bör givna föreskrifter noga följas. Särskilt bör man skydda sig mot »eftersmitta», i synnerhet om våt- och fuktbetningsmetoden kommit till användning. Speciellt stinksot kan lätt åstadkomma sådan eftersmitta, om icke eventuella hela sotkorn vid betningen avskummats. Vidare böra säckarna noga tvättas eller på annat sätt desinfekteras, innan de användas till det betade utsädet.

Betningsmedel:	Vete.	Råg.	Korn.	Havre.
Abavit torrbetning .. (Abavit-Neu)	200 gr mot: snömögel stinksot	200 gr mot: snömögel stråsot	200 gr mot: fusarios strimsjuka hårdsot	300 gr mot: fusarios flygsot
Fusariol torrpuder ..	200 gr mot: snömögel stinksot	200 gr mot: snömögel stråsot	300 gr mot: fusarios strimsjuka hårdsot	300 gr mot: fusarios
Tutan	200 gr mot: snömögel stinksot	200 gr mot: snömögel stråsot	300 gr mot: fusarios strimsjuka hårdsot	300 gr mot: fusarios
Uspulunpuder .... (U. T. 1875 b)	200 gr mot: snömögel stinksot	200 gr mot: snömögel stråsot	200 gr mot: fusarios strimsjuka hårdsot	300 gr mot: fusarios flygsot
Abavit våtbetning ...	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stinksot	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stråsot	125 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios strimsjuka hårdsot	250 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios 250 gr 100 lit 1 tim. mot: flygsot
Fusariol 157	250 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stinksot	250 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stråsot	250 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios strimsjuka hårdsot	250 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios
Germisan	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stinksot	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stråsot	125 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios strimsjuka hårdsot	250 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios 250 gr 100 lit 1 tim. mot: flygsot

Betningsmedel.	Vete.	Råg.	Korn.	Havre.
Uspulun våtbetning ..	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stinksot	125 gr 100 lit 30 min. mot: snömögel stråsot	125 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios strimsjuka hårdsot	250 gr 100 lit 30 min. mot: fusarios 250 gr 100 lit 1 tim. mot: flygsot
Abavit fuktbetning ..	60 gr. pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stinksot	60 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stråsot	75 gr pr 3 lit 100 kg mot: fusarios strimsjuka hårdsot	120 gr pr 4 lit 100 kg mot: fusarios
Fusariol 157 fuktbetning	60 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stinksot	60 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stråsot	75 gr pr 3 lit 100 kg mot: fusarios strimsjuka hårdsot	120 gr pr 4 lit 100 kg mot: fusarios
Gefa (Germisan fuktbetning)	60 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stinksot	60 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stråsot	75 gr pr 3 lit 100 kg mot: fusarios strimsjuka hårdsot	120 gr pr 4 lit 100 kg mot: fusarios
Uspulun våtbetning fuktbetning	50 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stinksot	50 gr pr 3 lit 100 kg mot: snömögel stråsot	75 gr pr 3 lit 100 kg mot: fusarios strimsjuka hårdsot	120 gr pr 4 lit 100 kg mot: fusarios

Speciellt mot havreflygsot kunna följande betningsmedel rekommenderas:

Sublimatformalin: 100 gr sublimat och 250 cc 40 %-ig formalin till 100 lit vatten. Sublimatet löser sig lättare, om 100 gr koksalt tillsättes. Nedsänkning 15 min.

Formalin i kombination med våtbetningsmedel: 250 gr betningsmedel och 250 cc 40 %-ig formalin till 100 lit vatten. Vilket våtbetningsmedel som helst kan användas.

Bekämpning av flygsot hos vete och korn: Mot dessa sjukdomar måste, för att tillräckligt god verkan skall erhållas, varmvattenbehandling tillgripas. Lämpligen utföres förblötningen i kvicksilverhaltig betningsvätska. Vilket som helst av i förteckningen upptaget våtbetningsmedel kan användas. Behandlingen utföres efter följande schema:

Vete: mot flygsot.	Förblötning i 1/8 %-ig betningsvätska ...... 3 tim.
	förvaring i säckar (avrinning) .... 10 tim.
	varmvattenbehandling i 55—56 gradigt vatten.
Korn: mot flygsot.	Förblötning i 1/8 %-ig betningvätska ...... 3 tim.
	avrinning .... 10 tim.
	varmvattenbehandling i 50—51 gradigt vatten.

Obs.! Särskilt torrbetningsmedlen innehålla starkt giftiga ämnen. Iakttag därför försiktighet vid utsädets tömning ur betningsapparater eller vid påfyllandet av såningsmaskiner. Undvik i största möjliga utsträckning inandning av betningsdammet.

Statens Växtskyddsanstalt

Statens växtskyddsanstalt lämnar *kostnadsfritt upplysningar* och *råd* beträffande de odlade växternas sjukdomar och parasiter inom växt- och djurvärlden samt rörande bekämpningsmedel, besprutningsredskap m. m. Den utgiver tre publikationer: MEDDELANDEN, FLYGBLAD och VÄXTSKYDDSNOTISER. Samtliga utdelas gratis till institutioner, bibliotek, skolor m. fl. samt i begränsad omfattning till enskilda personer. Därjämte kunna de till lågt pris erhållas vid rekvisition hos anstalten. Vid beställning av större antal flygblad beräknas självkostnadspris.

Anstaltens adress är numera

STATENS VÄXTSKYDDSANSTALT, STOCKHOLM 19.

FALU NYA BOKTRYCKERI A.-B.
1 9 3 8